

Po razvezi je skrb za otroke največkrat zaupana materam

Število družin, kjer otroci zaradi takih ali drugačnih razlogov odrasčajo v varstvu enega izmed staršev, je veliko. Na območju celotne Slovenije po podatkih živi kar 145.193 enostarševskih družin, kar je presenetljivo. Pričakovano pa je podatek, da veliko večino enostarševskih družin predstavljajo matere z otrokom oz. otroki.

Po zadnjih podatkih SURSa (iz leta 2018) je v Sloveniji 426.510 družin. Od tega je le 281.317 družin, kjer otroci živijo z obema staršema. Podatek, ki posebej bode v oči, je v razmerju med enostarševskimi družinami, in sicer „mati z otroki“ in „oče z otroki“. Namreč glede na celotno Slovenijo po številu med enostarševskimi družinami z več kot 80 % močno prednjačijo družine, kjer otroci živijo v materinem varstvu.

Območje Spodnjega Podravja pri tem bistveno ne izstopa. Po podatkih SURSa je v letu 2018 na tem območju delež očetovskih družin z 18 % skoraj dosegel slovensko povprečje, ki znaša nekaj malega čez 19 %. Delež očetovskih družin se sicer med občinami malenkostno razlikuje. V občini Videm je bilo v letu 2018 med 428 enostarševskimi družinami kar 97 takih, kjer so otroci živeli z očetom, kar znaša 23 % in je tudi nad slovenskim povprečjem. Močno pod povprečjem pa je ta delež v občini Trnovska vas, kjer je med 97 enostarševskimi družinami le 11 % oziroma devet družin, kjer otroci živijo z očetom.

„Ne gre za avtomatizem“

Razlogi, da prihaja do tolikšne razlike v številu družin, kjer otroci

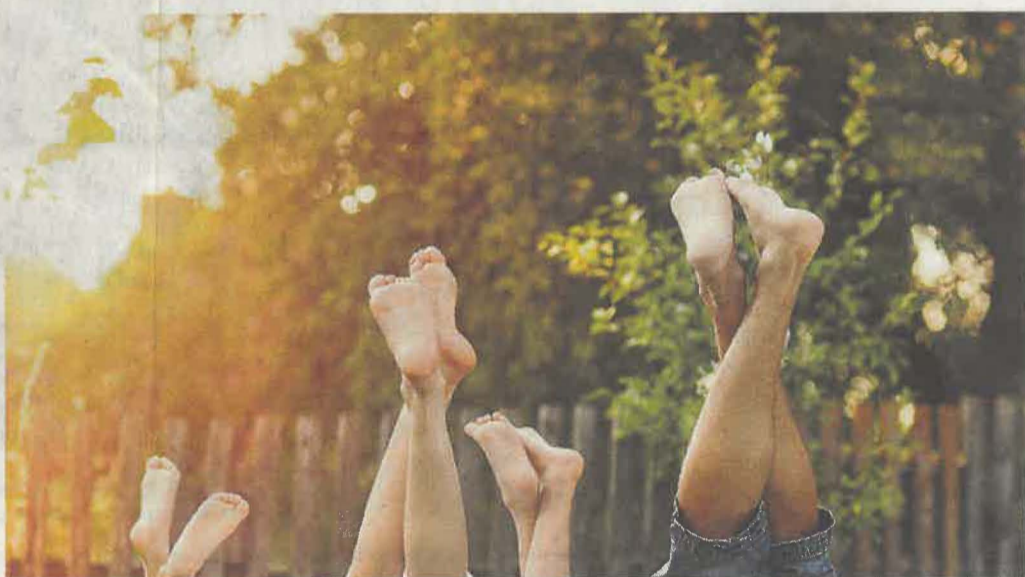

Foto: Dreamstime/M24

V Podravju je uradno registriranih veliko enostarševskih družin. Vprašanje pa je, koliko od teh je res enostarševskih zaradi razhoda partnerjev, koliko pa takšnih, kjer sta starša oz. partnerja zgolj uradno zabeležena vsak na svojem naslovu, da eden (ali oba) lahko koristita čimveč socialnih bonitet.

živijo z očetom ali z materjo, je po besedah sociologa Marjana Kokota v največji meri posledica dogovora med staršema. Res pa je, da obstajajo tudi primeri, kjer se staršema nikakor ne uspe dogovoriti. „V najtežjih primerih odloča sodišče o tem, komu se otroci zaupajo v nadaljnje varstvo in vzgojo, torej predvsem o tem, s katerim staršem bo otrok živel. Otroci se zaupa enemu ali drugemu staršu ali pa obema,“ je povedal Kokot. Tudi

sodišča v večji meri odločijo, da bo otrok živel z materjo. „Običajno je mati tista, ki se z otrokom, kadar je še zelo majhen, več ukvarja, saj ga navsezadnje doji, ima porodniški dopust, je bolj prisotna v otrokovem življenju. Seveda to ne pomeni vedno nekega avtomatizma glede odločanja, komu se otrok zaupa v nadaljnje varstvo in vzgojo. O tem se vedno presoja z vidika koristi otroka. Otroci pa neke mora biti,“ je pojasnil Kokot in poudaril: »Starša imata še naprej enake pravice in dolžnosti do otroka.«

staršema. To pomeni, da v resnici enostarševska družina sploh ne obstaja, ampak sta se partnerja (mati in oče otrok/a) sporazumno dogovorila, da se ne prijavi na istem naslovu, saj si tako lahko zagotovita (oziroma vsaj eden od njiju) višje socialne transferje in druge socialne bonitete (nižje plačilo vrtca, brezplačna kosila v šoli ipd.). Komsijo, ki naj bi ugotavljala takšne zlorabe na terenu, sicer vlada obljublja oz. ustanavlja že dolgo, a dejansko je takšne primere imaginarnih »enostarševskih« družin, ki to sploh niso, zelo težko odkriti oz. dokazati.

Karmen Grnjak, SM

Podatki skrivajo tudi drugačno resnico

Pri vsem zapisanem pa je treba poudariti še eno dejstvo: in sicer, da uradno zabeleženi in zapisani podatki o enostarševskih družinah ne govorijo oz. ne razkrivajo tega, da je precej tovrstnih (enostarševskih) družin »dogovorjenih« med

Otrokova želja ali materina nesposobnost

Glede na podatke so primeri, kjer otroci živijo z očetom, redki. Zgodi se pa, da so otroci že sposobni izraziti svoje mnenje in želje. „Sodišče otrokovo mnenje upošteva, če je sposoben razumeti pomen postopka in posledice. So tudi primeri, ko mati ni sposobna (zaradi različnih razlogov) skrbeti za otroka. Iz prakse izhaja, da se otroci zaupajo očetom v nadaljnje varstvo in vzgojo predvsem takrat, ko so le-ti že malo starejši in lahko že izrazijo svojo željo,“ je še dodal Marjan Kokot, univ. dipl. soc.

Foto: Dreamstime/M24

Število družin z otroki glede na starše po občinah

občina	Enostarševske družine	Mati z otroki	Oče z otroki	Delež družin oče z otroki med enostarševskimi družinami
Ptuj	1941	1621	320	16 %
Cirkulane	187	147	40	21 %
Destrič	174	135	39	22 %
Dornava	162	129	33	20 %
Duplek	525	432	93	18 %
Gorišnica	274	217	57	21 %
Hajdina	293	240	53	18 %
Juršinci	167	137	30	18 %
Kidričevo	430	365	65	15 %
Lenart	520	432	88	17 %
Majšperk	263	216	47	18 %
Markovci	288	241	47	16 %
Ormož	826	660	166	20 %
Podlehnik	137	113	24	18 %
Rače - Fram	558	470	88	16 %
Slovenska Bistrica	1839	1511	328	18 %
Središče ob Dravi	144	115	29	20 %
Starše	285	236	49	17 %
Sv. Andraž v Slovenskih Goricah	83	65	18	22 %
Sveti Tomaž	132	110	22	17 %
Trnovska vas	79	70	9	11 %
Videm	428	331	97	23 %
Zavrč	119	97	22	18 %
Žetale	81	69	12	15 %
Spodnje Podravje	9935	8159	1776	18 %
Maribor	9006	7525	1481	16 %
Ljubljana	22762	18333	4429	19 %
Slovenija	145193	117775	28418	19 %

Foto: Dreamstime/M24